Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.

Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30.

Inserate mai primescŭ în Viena *R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVI.

„Gazeta“ ese în fiă-care dị

Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumінecă 2 fl. pe anŭ.

Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumінecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
a administraţiune, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 72. Braşovŭ, Sâmbătă, 3 (15) Aprilie 1893.

In ajunulŭ alegerei de Metropolitŭ.

Braşovŭ, 2 Aprilie v.

Deşteptă-te,.... o iubită nĕmulŭ meu şi ai minte!
Şincai, Cronica.

Dilele aceste vorŭ fi de mare însemnătate pentru istoria nóstră bisericéscă.

In Blaşiu, unde de mai bine de unŭ seculŭ s'au concentratŭ în anumite epoce tóte nisuinţele de emancipare ale naţiei românescĭ din Dacia superióră, se va sĕvĕrşi Dumінecă aşa disa „alegere“ a viitorului Archiepiscopŭ şi Metropolitŭ alŭ provinciei române unite.

Triste şi dureróse suntŭ condiţiunile, în carĭ adĭ, aprópe două sute de anĭ dela încheierea Unirei cu biserica Romei, se va procede la „alegerea“ aceluia, care va fi chiămatŭ a cârmuĭ Metropolia Românilorŭ unițĭ.

Din libertatea, ce-o avea poporulŭ românŭ de a-şĭ alege pe Archiepiscopulŭ sĕu de Alba-Iulia, libertate, ce i-a fostŭ sĕrbătoresce recunoscută în actulŭ fundamentalŭ alŭ Unirei, în care se dice clarŭ şi limpede: *„sĕ stée in voia soborului pe cine ar alege sĕ fiă Vlădică“*, — ce s'a alesŭ? O adevĕrată farsă electorală.

Este chiămatŭ clerulŭ archidiecesei cu nisce fracţiunĭ din clerulŭ celorlalte diecese sĕ alégă trei candidaţĭ, din carĭ apoi îşĭ va alege la propunerea guvernului Majestatea Sa pe unulŭ cu consimţĕmĕntulŭ Papei dela Roma.

Nu este în asemenĭ condiţiunĭ aprópe ilusoriă libertatea de alegere? Se póte óre crede, că pe lângă asemenĭ restricţiunĭ, când numai o parte din clerŭ participă la alegerea candidaţilorŭ şi când mirenii suntŭ cu totulŭ eschişĭ dela alegere, s'ar puté validita întrînsa dorinţele Românilorŭ unițĭ liberŭ şi neîmpiedecatŭ? Se póte admite aşa ceva tocmai în împrejurările actuale, când duşmanii din întru şi din afară ai independenţei Metropoliei de Alba-Iulia îşĭ dau mâna ca sĕ împiedece libera manifestare a voinţei poporului românŭ unitŭ?

Tocmai acuma amŭ terminatŭ ciclulŭ de articulĭ despre independenţa bisericéscă a Metropoliei române de Alba-Iulia, în carĭ distinsulŭ nostru istoricŭ Nicolae Densuşianu, desfăşură cu argumente nerĕsturnabile, basate pe adevĕrulŭ istoricŭ, situaţiunea acestei Metropolii şi periculele, ce ameninţă adĭ pe Românii unițĭ şi carĭ nu scimŭ în ce chipŭ vomŭ puté mai bine sĕ le ţinemŭ peptŭ şi sĕ le delăturămŭ.

Arătatu-s'au în amintiţii articulĭ, cu cea mai mare claritate, cum în cei 20 de anĭ din urmă s'au schimbatŭ prin cele două sinóde séu „concilii“ provinciale dela 1872 şi 1882, în modŭ clandestinŭ, cu totulŭ legea Românilorŭ unițĭ.

Trebue sĕ facemŭ bine deosebire între ritŭ, séu forma esternă a cultului, şi între lege şi credinţă.

Legea Românilorŭ unițĭ după sinódele din 1872 şi 1882 nu mai este cea rĕsăritênă, ci este *papistăşéscă* şi ca o consecuenţă firéscă va urma ca mâne poimâne sĕ fiă şi ritulŭ papistăşescŭ.

Dér pericululŭ celŭ mare ce se ridică asupră-ne este *contopirea bisericei unite catolice* cu *biserica catolică ungurĕscă*, pentru a căreia realisare lucră din rĕsputerĭ contrarii naţiunei nóstre.

Putemŭ dice cu dreptŭ cuvêntŭ, că nicĭ-odată, de când suntemŭ în Dacia, biserica nóstră naţională n'a fostŭ în periculŭ mai mare, de cum se află astădĭ.

Sinodulŭ întrunitŭ acum la Blaşiu trebue sĕ ia de urgenţă înainte de tóte decisiunile de lipsă pentru salvarea situaţiunei bisericei.

Se nasce acum întrebarea, décă sinodulŭ, care se va întruni pentru alegerea unui nou mitropolitŭ, póte sĕ se ocupe cu acéstă cestiune ardentă a bisericei?

La acésta întrebare, din punctulŭ de vedere alŭ principiilorŭ de dreptŭ şi din punctulu de vedere alŭ procedentelorŭ rĕspundemŭ că *da.*

Când basele fundamentale ale credinţei, când independenţa canonică, mai multŭ, când esistenţa bisericei chiar suntŭ puse în periculŭ, fiăcare sinodŭ este în dreptŭ şi chiar datorŭ sĕ ia tóte mĕsurile de precauţiune pentru salvarea bisericei.

Aşa s'a întâmplatŭ şi cu sinodulŭ electoralŭ dela 1868, cu tóte că atuncĭ Metropolia de Alba-Iulia încă nu primise nicĭ o dogmă nouă catolică, nu alterase basele credinţei prin primirea de sinóde nouĕ, ér independenţa Metropoliei nu era sacrificată.

Cu atâtŭ mai multŭ este în dreptŭ sinodulŭ viitorŭ, în situaţiunea de astădĭ atâta de escepţională şi când biserica română unită a păşitŭ pe căile heterodoxiei şi s'a apropiatŭ de abisulŭ înmormêntării neatêrnării sale, ba e datoria sfântă chiar a sinodului de a face acésta, ca nu cumva prin tăcerea şi nelucrarea lui situaţiunea bisericei sĕ fiă şi mai rĕu primejduită şi duşmanii bisericei nóstre naţionale sĕ folosésca acéstă tăcere ca armă în contra ei.

Va trebui ca sinodulŭ de alegere din Blaşiu sĕ ia posiţiă hotărîtă în acéstă privinţă, fiind-că se scie, că congregaţiunea de propaganda fide din Roma nu va recomanda Pontificelui romanŭ spre întărire pe noulŭ Metropolitŭ, până când dênsulŭ nu va da reversale, că va apĕra tóte drepturile şi tóte legăturile (legale orĭ ilegale) ale bisericei greco-catolice cu biserica Romei; aşa că după alegere puţină speranţă avemŭ, că noulŭ Metropolitŭ va lua o atitudine resolută faţă cu Roma, spre a readuce biserica la vechia credinţă şi autocefaliă.

Sinodulŭ ce se va întruni acuma în Blaşiu, înainte de a păşi la actulŭ alegerei este dér datorŭ a lua şi de astă-dată tóte decisiunile absolutŭ necesare pentru salvarea bisericei române unite.

Numai aşa avêndŭ busola, prin stabilirea principiilorŭ de viéţă ale bisericei unite rĕsăritene, părinţii Sinodului vorŭ puté păşi cu consciinţa liniştită la actulŭ alegerei celorŭ trei candidaţĭ; numai pe calea acésta vorŭ puté afla acele persóne, carĭ sĕ fiă în stare a representa cu tótă tăria şi demnitatea principiile marĭ, dela carĭ atêrnă totŭ viitorulŭ bisericei, atêrnă în mare parte chiar viitorulŭ nostru naţionalŭ.

Veni-vorŭ şi acuma, ca şi la

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Nu e femeescŭ.

Óre ce este nefemeescŭ în femeiă, şi ce arŭ fi în stare şi pe-o femeiă frumósă, ca o dină, sĕ o facă respingĕtóre? — Acestei întrebărĭ e uşorŭ de rĕspunsŭ.

De câte-orĭ se aude, de es., în societate dicêndu-se, despre una séu altă damă, că e aşa de frumósă şi de încântătóre, încâtŭ s'ar puté amoresa cineva în ea câtŭ ai bate în pălmĭ?

De multe orĭ însĕ nu numai ceea ce vorbesce o femeiă póte rĕci, dér chiar şi vocea. séu predarea celorŭ vorbite. Ómenii espertĭ au dis'o de multe orĭ, că pe omulŭ cultŭ îlŭ poţĭ cunósce chiar şi după organŭ. Vorbirea este o calitate ce prin esercițiu, atenţiune şi blândeţe se póte cioplí şi nobilita; de aceea pe unŭ omŭ, ce-şĭ aruncă vorbele în modŭ nechibzuitŭ, îndată 'lŭ poţĭ cunósce, că e necultŭ. Şi casulŭ acesta se întêmplă mai alesŭ la femei, findŭ-că crescerea lorŭ numai şi numai acolo ţintesce, ca sĕ şĭ nobiliteze simţulŭ, sĕ fiă plăcute şi atrăgĕtóre.

In fine nu trebue sĕ aibă cineva unŭ obiceiu fórte urîtŭ, cum este înjuratulŭ, ca sĕ fiă respingĕtorŭ; e destulŭ, ca sĕ nu fiă ceva disŭ la loculŭ sĕu. Insĕ acestea sĕ nu servéscă de imputare. Cultivarea omului este basată pe aceea, ca totŭ ce este ordinarŭ şi dejositorŭ în natura omenéscă, sĕ se respingă, şi prin însuşirĭ înalte şi nobile sĕ se înlocuéscă. Aceia, cărorŭ le succede ca sĕ se învingă şi sĕ se ridice peste lucrurĭ simple, sĕ-şĭ stăpânéscă pasiunea—ce dórme în sufletulŭ fiă-cărui omŭ — suntŭ cei mai aleşĭ dintre ómenĭ şi îi numimŭ simpaticĭ şi drăgălaşĭ, find-că astfelŭ de fiinţe au mai multŭ farmecŭ decâtŭ ar fi în stare sĕ ne dea frumseţa, averea, séu rangulŭ. Acésta valoréză atâtŭ la bărbatŭ, câtŭ şi la femeiă, se înţelege, că la cea din urmă in mĕsură mai mare.

In sensulŭ acesta nu póte fi la sexulŭ gingaşŭ defectŭ mai mare, decâtŭ o purtare nepotrivită, find că dela o fiinţă favorită de natură se pretinde, ca totŭ sĕ respingă, ce este în stare sĕ împrăscie şi turbure lumina — séu aceea ce numimŭ idealicŭ, dér în sine privimŭ de cea mai frumósă realitate.

După cum am amintitŭ, nu trebue sĕ fiă ceva absolutŭ urîtŭ, séu dejositorŭ, ca sĕ aibă o influenţă respingĕtóre la femeiă, ci este destulŭ, ca sĕ nu fiă ceva la loculŭ sĕu. Şi casulŭ acesta se derivă mai cu sémă din rea pasiune, séu ca sĕ-şĭ atragă privirile asupră-şĭ, însuşindu-şĭ maniere bărbătescĭ, orĭ chiar voindŭ în unele privinţe a parada şi a se făli cu ele. Nu-i vorbă, totdéuna s'au aflatŭ unele femei, carĭ favorisau pasiunile bărbătescĭ, femei carĭ fumau şi beau; însĕ obiceiurile acestea le esercitau retrase în cămăruţa lorŭ, pe când multe dintr'însele adĭ voiescŭ sĕ paradeze cu astfelŭ de obiceiurĭ, ca cu o calitate şie-şĭ proprie, voescŭ în fine, sĕ esceleze.

Că în ce mĕsură strică acésta nimbului femeescŭ, ni au dovedit'o chiar femei renumite, carĭ voiau sĕ dea aşa dicêndŭ pe „bărbatulŭ femeiă“, ér prin acésta în locŭ sĕ secere aplausele aşteptate şi sĕ-şĭ măréscă renumele, ele au aruncatŭ numai umbră asupra lorŭ. Aşa a păţit'o d. e. o scriitóre francesă, care în privinţa acésta, e unică în felulŭ sĕu, şi se póte numi în purtarea ei, că este „bărbatŭ femeiă“ esemplară. Ei 'i plăcea sĕ se îmbrace în vesminte bărbătescĭ, sĕ-şĭ petrécă în societăţĭ vesele de bărbaţĭ, sĕ cerceteze localităţĭ publice, la petrecerĭ, ba chiar şi la balurĭ a fuma, cu unŭ cuvêntŭ a trece tóte marginele bunei cuviinţe.

Se póte, ca unele dintre acestea sĕ fiă cam esagerate. Dér totuşĭ buna cuviinţă, mai alesŭ la o femeiă. este o armă de apărare a instictului de moralitate a societăţii; ea servesce nu numai ca armă a secsului gingaşŭ, ci chiar ca unŭ mijlocŭ de susţinere a nimbului femeii, findcă numai acestŭ nimbŭ póte sĕ-i dea